

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Profesor Heinz Heimgartner

Profesor Heinz Heimgartner urodził się 5 maja 1941 roku w Münsterlingen (Szwajcaria). Studiował na Uniwersytecie w Zurychu, gdzie w roku 1968 uzyskał dyplom w zakresie chemii organicznej. W latach 1968-1972 odbył studia doktoranckie w macierzystym Instytucie, w zespole profesora H. Schmida, gdzie prowadził badania nad fotochemicznymi oraz termicznymi przegrupowaniami sigmatropowymi w węglowodorach. Stopień naukowy doktora nauk chemicznych uzyskał w roku 1972, a rozprawę habilitacyjną poświęconą badaniom nad reakcjami 3-amino-2*H*-aziryn złożył w roku 1980. Tytuł profesora chemii organicznej uzyskał w roku 1987. Przez wiele lat kierował dużym zespołem badawczym w Instytucie Chemii Organicznej Uniwersytetu w Zurychu i aktywnie uczestniczył zarówno w życiu naukowym swojego Wydziału jak i Szwajcarskiego Towarzystwa Chemicznego. W latach 1991-1992 pełnił funkcję Przewodniczącego Oddziału tego Towarzystwa w Zurychu. Od kilku lat jest członkiem Komitetu Redakcyjnego renomowanego czasopisma *Helvetica Chimica Acta*, w którym obecnie pełni funkcję *senior editor*. Ponadto jest członkiem Komitetów Redakcyjnych fachowych czasopism międzynarodowych, takich jak *Heterocycles* (Honorary Advisor to the Editorial Board), *J. Sulfur Chemistry*, *Letters in Organic Chemistry* oraz *Arkivoc*.

Działalność naukowa Profesora Heimgartnera w okresie ostatnich 40 lat stawia go w szeregu wybitnych współczesnych chemików-organików w Europie. Jest on znany przede wszystkim z osiągnięć w zakresie fotochemii związków heterocyklicznych, syntezy i badań strukturalnych peptydów, związków supramolekularnych, związków heterocyklicznych oraz heteroatomowych. Karierę naukową rozpoczął badaniami nad reaktywnością

Uniwersytet
ŁÓDZKI

małych, naprężonych heterocykli azotowych, głównie azyryn i znalazł dla nich nowe zastosowania w chemii peptydów oraz cyklopeptydów. Prace w tym zakresie zapewniły mu międzynarodową renomę.

Wśród najważniejszych tematów badawczych realizowanych przez wiele lat w jego zespole należy wymienić:

- zastosowania 3-amino-2*H*-azyryn jako syntonów w syntezach peptydów oraz związków heterocyklicznych,
- syntezy cyklodepsipeptydów z wykorzystaniem oksazolonów,
- nowe metody syntezy heterocykli azotowych i siarkowych,
- reakcje powiększenia (ekspansji) pierścieni heterocyklicznych,
- reakcje pericykliczne.

Profesor Heinz Heimgartner jest autorem około 400 prac oryginalnych oraz 30 artykułów przeglądowych obejmujących szeroki wachlarz zagadnień współczesnej chemii organicznej; należy do elitarnego grona najczęściej cytowanych współczesnych, europejskich chemików pracujących w dziedzinie chemii organicznej. Jest często zapraszany do wygłaszania wykładów na konferencjach poświęconych tematyce związków heterocyklicznych i heteroatomowych; w roku 2000 był zaproszonym wykładowcą Sekcji Chemii Organicznej w trakcie *Jubileuszowego Zjazdu PTCh* w Łodzi, a w roku 2007 wygłosił zaproszony wykład w ramach zorganizowanej w UŁ konferencji *10th International Conference on the Chemistry of Selenium and Tellurium*.

Profesor Heinz Heimgartner jest osobą dobrze znaną w wielu ośrodkach naukowych w Polsce. Jego kontakty z polskimi uczelniami oraz instytutami naukowymi datują się od początku lat 1990-tych i dotyczą w pierwszej kolejności łódzkiego środowiska naukowego. W jego zespole na Uniwersytecie w Zurychu przebywali profesorowie, adiunkci oraz doktoranci z Uniwersytetu Łódzkiego oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W trakcie licznych wizyt składanych w Polsce, prof. H. Heimgartner odwiedził wiele placówek naukowych w Krakowie, Gliwicach, Wrocławiu, Toruniu, Warszawie, Poznaniu i Łodzi. Współpraca z pracownikami Wydziału Chemii UŁ zaowocowała w latach 1991-2009 przygotowaniem i opublikowaniem ponad 120 wspólnych opracowań (prace oryginalne oraz przeglądowe). Wspólne osiągnięcia naukowe były wielokrotnie honorowane Zespołową Nagrodą Naukową J. M. Rektora UŁ (w latach 1995, 1997, 2001, 2005) oraz trzykrotnie Nagrodą Ministra (lata 1999, 2003, 2007). Długą listę wspólnych osiągnięć uzupełniają wspólne komunikaty

Uniwersytet
ŁÓDZKI

oraz wykłady zaprezentowane na wielu konferencjach naukowych w kraju i za granicą. Za aktywny rozwój kontaktów z Uniwersytetem Łódzkim, prof. H. Heimgartner został odznaczony w roku 2001 Medalem *Uniwersytet Łódzki w Służbie Społeczeństwa i Nauki*, a w roku 2002 otrzymał tytuł Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Za swoje wybitne osiągnięcia badawcze został również odznaczony Medalem Alfreda Wernera przyznawanym przez *Szwajcarskie Towarzystwo Chemiczne* oraz prestiżową Nagrodą Kametani (*Kametani Award*) przyznawaną przez *Japan Institute of Heterocyclic Chemistry* oraz Wydawnictwo *Elsevier* za wybitny wkład w rozwój metod syntezy i badania struktur związków heterocyklicznych.

Od roku 2006 profesor Heinz Heimgartner jest emerytowanym profesorem Uniwersytetu w Zurychu. Nadal często odwiedza Uniwersytet Łódzki, gdzie powstają nowe, wspólne opracowania naukowe stanowiące owoc współpracy z kolejnym pokoleniem pracowników Wydziału Chemii.

Opracował:

prof. dr hab. Grzegorz Mlostoń

Wydział Chemii UŁ